

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel.: 286 840 129
E-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

Občané o Transatlantickém obchodním a investičním partnerství – listopad 2015

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v15-11</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>2. – 9. 11. 2015</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1054</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>220</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem – kombinace rozhovoru PAPI a CAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.201, PM.202</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>30. prosince 2015</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jan Červenka</i>

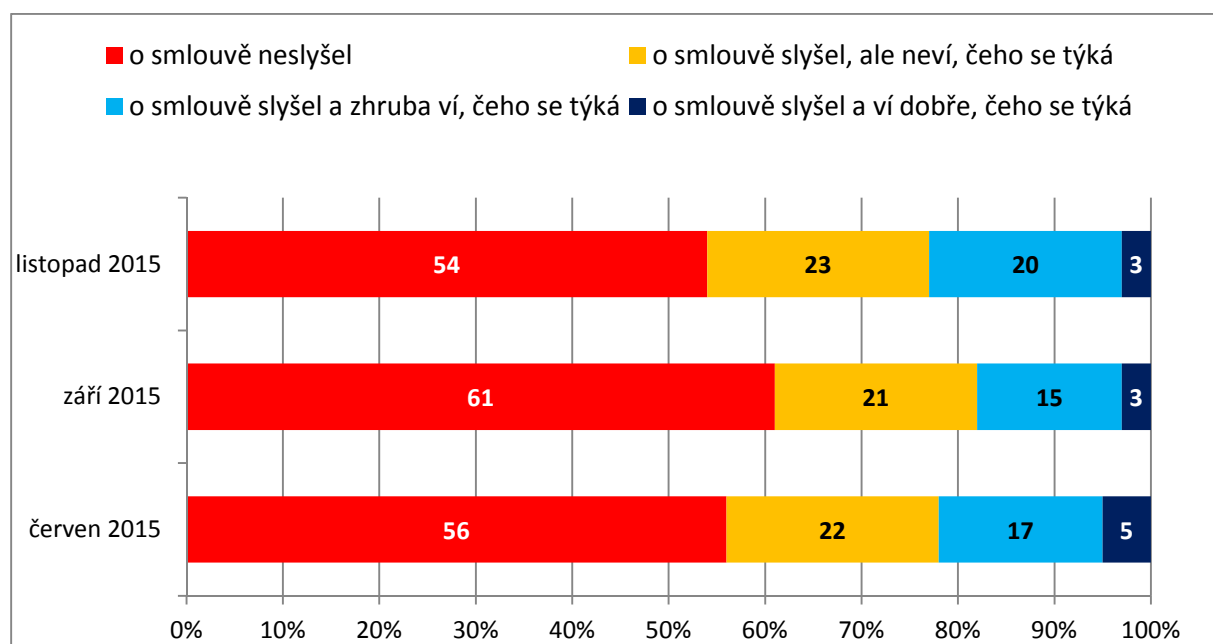
V listopadovém šetření CVVM položilo svým respondentům dvě otázky týkající se projednávané smlouvy o Transatlantickém obchodním a investičním partnerství (TTIP). Šetření zjišťovalo, zda občané pojem „Transatlantické obchodní a investiční partnerství“ či často užívanou zkratku TTIP vůbec zaznamenali a zda vědí, o co se jedná, a dále zkoumalo míru jejich zájmu o informace týkající se této smlouvy.

První otázka se zaměřila na to, do jaké míry se problematika projednávané smlouvy TTIP již dostala do obecného povědomí české veřejnosti.¹

¹ Znění otázky: „V poslední době lze v diskusi o mezinárodních záležitostech zaznamenat pojem „Transatlantické obchodní a investiční partnerství (TTIP)“, což je smlouva o volném obchodu mezi Evropskou unií a Spojenými státy. Slyšel jste o této smlouvě? Ne, o této smlouvě jste neslyšel, o této smlouvě jste slyšel, ale nevíte, čeho se týká, o této smlouvě jste slyšel a zhruba víte, čeho se týká, o této smlouvě jste slyšel a víte dobře, čeho se týká.“

Graf 1: Úroveň povědomí o smlouvě TTIP (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., *Naše společnost 2.* – 9. 11. 2015, 1054 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Jak je zřejmé z grafu 1, nadpoloviční většina (54 %) občanů podle vlastního vyjádření o smlouvě TTIP doposud neslyšela. Necelá čtvrtina (23 %) pak o této smlouvě sice slyšela, ale neví, čeho se týká. Jen zbývající necelá čtvrtina (23 %) respondentů podle vlastního vyjádření pak o smlouvě TTIP slyšela a ví i, čeho se týká, v tom 20 % to podle svých slov ví „zhruba“ a 3 % to prý vědí „dobře“. V porovnání s výsledky srovnatelného šetření ze září letošního roku se o sedm procentních bodů snížil podíl dotázaných, kteří uvádějí, že o smlouvě TTIP vůbec neslyšeli, naopak pětibodový nárůst byl zaznamenán v případě podílu těch, kdo podle vlastního vyjádření „zhruba vědí“, čeho se smlouva TTIP týká. Tím se však deklarovaná úroveň povědomí veřejnosti o TTIP pouze vrátilo na úroveň srovnatelnou s červnem letošního roku, kdy byla příslušná otázka zkoumána poprvé.

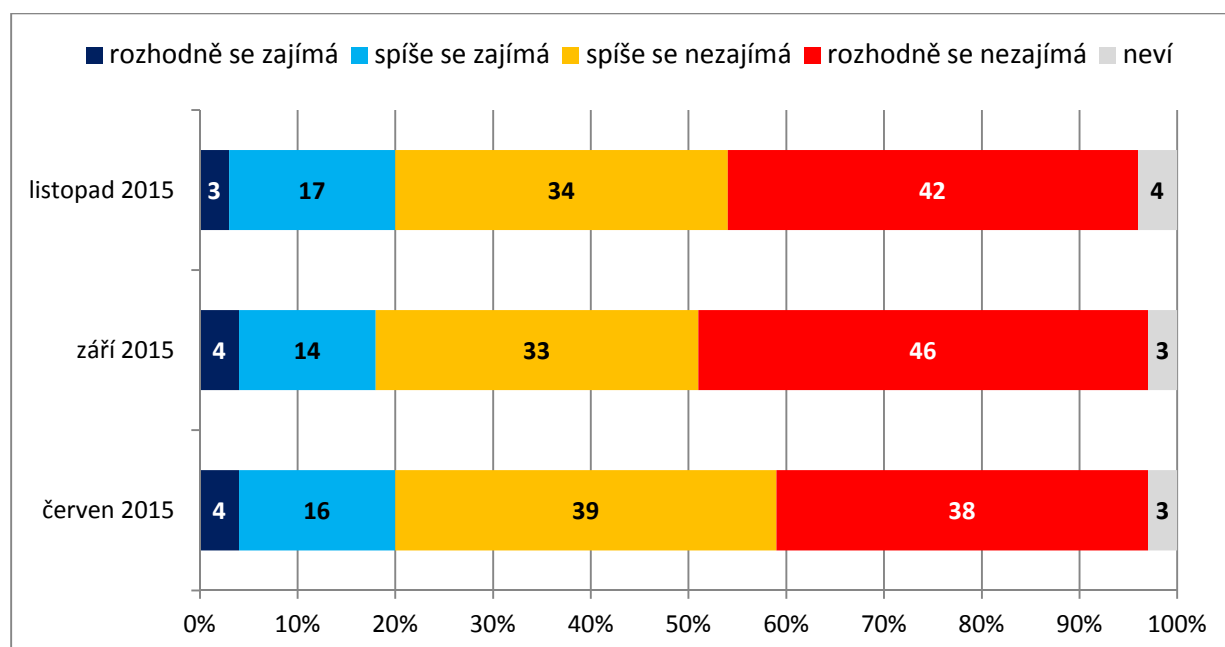
Podrobnější analýza ukazuje, že povědomí o smlouvě TTIP sílí s rostoucím zájmem o politiku a s politickou angažovaností, kterou ve výzkumu zastupují otázky na volební účast. Častěji o smlouvě slyšeli a mají o ní vyšší povědomí muži oproti ženám, z hlediska věku se podstatně nižší informovanost objevuje u dotázaných ve věku od 15 do 19 let. Informovanost výrazně stoupá se vzděláním respondenta a s rostoucí životní úrovní jeho domácnosti. Z hlediska politické orientace vyšší informovanost deklarují lidé řadící sami sebe na pravici, naopak ti, kdo se jednoznačně hlásí k levici, společně s těmi, kdo se na této škále neumějí zařadit, o TTIP poněkud častěji uvádějí, že o tom doposud neslyšeli. Z pohledu stranických preferencí je povědomí o TTIP vyšší mezi stoupenci ANO, TOP 09 a ODS, nižší je naopak mezi nevoliči bez preferované strany. Podle současného zaměstnání je informovanost relativně vyšší mezi podnikateli a živnostníky, vysoce kvalifikovanými odbornými nebo vedoucími pracovníky a nižšími odbornými pracovníky, naopak nižší je mezi nezaměstnanými.

S povědomím a informovaností o smlouvě TTIP je úzce provázána i další otázka k tématu, která zkoumala zájem české veřejnosti o informace týkající se

Transatlantického obchodního a investičního partnerství a projednávané smlouvy o volném obchodu mezi Spojenými státy a Evropskou unií.²

Jak ukazují výsledky zachycené v grafu 2, zájem o informace týkající se této smlouvy vyjadřuje pětina (20 %) dotázaných, přičemž jen 3 % se o informace v tomto ohledu zajímají „rozhodně“ a 17 % se o ně zajímá „spíše“. Tři čtvrtiny (76 %) českých občanů informace o projednávané smlouvě o volném obchodu mezi USA a EU podle jejich vlastního vyjádření nezajímají, v tom 34 % „spíše“ a 42 % „rozhodně“. V porovnání s letošním zářijovým výzkumem podíl odpovědí „rozhodně se nezajímá“ mírně poklesl (o 4 procentní body), avšak stále zůstává těsně nad úrovní z prvního srovnatelného šetření realizovaného v červnu 2015. Tehdejší výsledek se ovšem od aktuálního jinak lišil už pouze vyšším podílem těch, které informace o TTIP „spíše nezajímají“, zatímco deklarovaný zájem o ně byl v podstatě shodný jako nyní. K tomu lze doplnit, že ani v září letošního roku, navzdory podstatně zvýšenému podílu „rozhodného“ nezájmu, nebyl deklarovaný zájem o informace o TTIP statisticky významně odlišný.

Graf 2: Zájem o informace týkající se smlouvy TTIP (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., *Naše společnost 2.* – 9. 11. 2015, 1054 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Podrobnější analýza ukazuje, že zájem o informace týkající se smlouvy o volném obchodu mezi EU a USA častěji vyjadřují lidé, kteří se obecně zajímají o politiku. Výrazně vyšší zájem rovněž deklarují ti, kdo již mají o smlouvě TTIP nějaké povědomí. Častěji se jedná o muže, absolventy vysokých škol, dotázané s dobrou životní úrovní, vysoce kvalifikované odborné nebo vedoucí pracovníky, lidi, kteří se politicky řadí jednoznačně na pravici, a voliče ODS či TOP 09.

² Znění otázky: „Zajímáte se o informace týkající se smlouvy o volném obchodu mezi Evropskou unií a Spojenými státy? Rozhodně se zajímáte, spíše se zajímáte, spíše se nezajímáte, rozhodně se nezajímáte?“